

Nicolai

Nr. 2 – maj 2013

**NY BYGNING I FO
SØREN KIERKEGAARD
KORSANG
SAXILD STRAND**

... fordi netværk handler om mennesker

FO-Aarhus.dk

Udgives af

FO-Aarhus' medlemsforening
Frederiksgade 78C
8000 Århus C.
Tlf.: 87 46 45 00
E-mail: nicolai@fo-aarhus.dk

Ansvarshavende redaktør

Torben Dreier

Redaktion

Palle Vinther
Inge Madsen
Torben Dreier
Jette Bach

Oplag

5200

Layout & tryk

Opsætning & layout:
Sputnik Reklame
www.sputnikdesign.dk

Tryk:

Strandbygaard Grafisk a/s
tlf: 96 80 07 00

Nicolai

udkommer 4 gange om
året. Bladet postbesørges til
FO-Aarhus' kursUSDeltagere
samt lægges frem på biblio-
teker og offentlige kontorer.
Bladet kan også læses på
vores hjemmeside .

AftenskoleKlubben

AftenskoleKlubbens formål
er at udbrede folkeoplysning
indenfor almene, økono-
miske, politiske, sociale og
kulturelle emner; samt at
arbejde for de idealer som
De Forenede Nationer står
for og sikre medlemmernes
indflydelse på FO-Aarhus'
virke. Ved tilmelding til et
af FO-Aarhus' kurser bliver
man automatisk medlem
af FO-Aarhus' medlemsfor-
ening for 10 kr., som overfö-
res fra tilmeldingsgebyret.

FO-(DRØMME)-BYEN

**Som beskrevet andet
sted her i bladet,
kommer borgmester
Jacob Bundsgaard til
FO-byen den 5. august
for at tage det første
spadestik til en ny
bygning i FO-byen.**

Inden da, river vi først en
garage og en mur mellem
to baggårde ned, hvorefter
Moesgaard skal have lidt tid
til at grave efter arkæologiske
fund, f.eks. skelletter fra den
tidl. kirkegård, der har ligget i
vores område. Når Moesgaard
er færdige med at grave, river
vi den nuværende bygning
Frederiksgade 78B ned.
Forhåbentlig bliver alt dette
arbejde udført efter tidsplanen,
så der er klar til borgmesterens
spadestik den 5. august.

Borgmesterens spadestik
sætter så gang i opbygning af
nye, moderne undervisningslo-
kaler i en 5 etagers høj bygning
på 1077 kvm.

Når den er færdig vil FO-byen
bestå af i alt 8.274 kvm og
vi slutter det hele af med at
lave en form for hængende
have, der kan forbinde de to
baggårde. Der har allerede
for et stykke tid siden være et
konkurrence om udformningen
af haven og herfra har vi en
række gode idéer, vi kan tage
fat på. Bl.a. vil solcelleanlæg
på taget i både Frederiksgade
78C og den nye bygning
Frederiksgade 78B kunne skabe
strøm til f.eks. havens belysning,
ligesom regnvandsopsamling
vil kunne bidrage til planternes
overlevelse.

Svarkuponen sendes/afleveres til FO-Aarhus, Frederiksgade 78C, 8000 Århus C. Du kan også sende dit svar via email til nicolai@fo-aarhus.dk . Besvarelsen skal modtages senest 17. juni.

KONKURRENCEN

Til vinderen er der 2 flasker god rødvin.

**1. Hvor mange (ca.) melder sig til kor
gennem FO-Aarhus?**

Vinder af sidste nummers konkurrence:
Ella Magelund, Brovænget 34, 8250 Egå

**2. Hvilken rådmænd indviede solcellean-
lægget på taget hos FO-Aarhus i
Frederiksgade?**

Svarene på konkurrencen i sidste nr. af Nicolai
1) Rejse for to til New York
2) Christiansbjerg.
3) CSR.

**3. Hvornår fandt den officielle åbning af
Saxild Strand sted?**

Navn: _____
Adresse: _____
_____

SØREN KIERKEGAARD I FOLKEOPLYSNINGEN

Af Johs. Nørregaard Frandsen
Professor ved
Syddansk Universitet,
leder af H.C. Andersen centret

Det er fantastisk at tænke på, at Grundtvig, H.C. Andersen og Søren Kierkegaard levede samtidig og vandrede rundt i samme by, København, der dengang i 1830'erne og 40'erne ikke var så voldsom stor. Vi kunne tage folk som H.C. Ørsted og Thorvaldsen og de store malere med, for ikke at tale om Oehlenschläger og Heiberg. Det var en tid, der i sandhed rummede kulturel guldalder.

Perioden rummede så meget andet. Fattigdom og nød til eksempel, men også en slags opvågning af det folkelige potentiale. Grundlaget for den folkelige vilje til suverænitæt var under udvikling. Den folkelige oplysning, som siden foldede sig ud, var undervejs i kimform. Det, der siden blev bærende i et folkestyre, var til stede som lange linjer fra oplysningstiden i Europa. Da den blev koblet sammen med en folkelig selvgenkendelse, kom den til at flytte noget. Den flyttede magten fra den suveræne enevoldsmagt til folket. For nu at udtrykke det lidt patetisk.

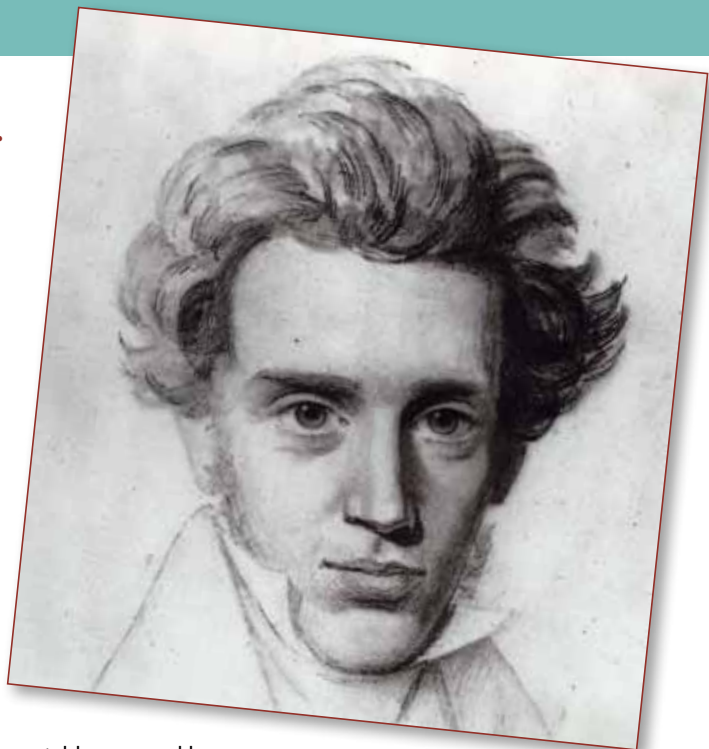
Alle ved at Grundtvig og hans tanker spiller en enorm rolle i folkeoplysningen. Men hvad med Søren Kierkegaard, årets store jubilar, hvilken rolle spillede han for den folkelige oplysning?

Kierkegaards rolle for udviklingen af folkeoplysningen var næppe direkte som Grundtvigs. Hans mere indirekte betydning var imidlertid ikke mindre.

Kierkegaard indkredsede og diskuterede blandt andet det enkelte individs forhold til den kristne tro og til det, der her ganske kort må omtales som valget. Kierkegaard analyserer for eksempel i hovedværket Enten – Eller fra 1843 de forskellige stadier af erkendelse og viser, hvordan og hvorfor det enkelte menneske må vælge fra for at vælge sig selv. Det enkelte individ må vælge sig selv for at træde i karakter, for at træde i eksistens.

Betyder det egoisme? Nej. Ikke et øjeblik. Det er Kierkegaards pointe at man ikke kan vælge andre, hvis man ikke har valgt sig selv. Det betyder på mere jævnt dansk, at ingen kan træde ind i et forpligtende fællesskab, hvis den pågældende ikke ser sig selv som bærer af en ressource. Det enkelte individ kan kun virke i et fællesskab, hvis det samtidig bidrager med sig selv, forpligter sig, betaler med sig selv og sit eget engagement.

Den danske folkeoplysning

etablerer en række nye fællesskaber fra og med slutningen af 1800-tallet, ved folkemøder, på folkehøjskoler, i politiske og økonomiske forsamlinger, i andelsbevægelsen med videre. I disse fællesskaber er det afgørende at den enkelte er til stede som et myndigt og selvberørende individ med beslutningskraft. Det er, hvad Søren Kierkegaards filosofi handler om.

Foruden så meget andet! For Søren Kierkegaards filosofi indkredser foruden det nødvendige eksistentielle valg også lidenskab. Den danske folkeoplysning var – og er – drevet af lidenskab for en sag og for et mål. Ingen har beskrevet lidenskabernes anatomi og karakterer som Kierkegaard.

Samme Søren har også i dybe og fantastiske analyser vist, hvordan paradokset og den paradoksale tænkning flytter verden. Det er, hvad folkeoplysningen og demokratiseringen gjorde.

Søren Kierkegaards forfatterskab og tænkning spiller en meget stor rolle i dansk folkeoplysning, men mere langstrakt og indirekte end Grundtvig. Kierkegaards filosofi belyser forudsætninger for dannelsen af fællesskaber, der omfatter frie, selvstændige individer.

FIND DIG ET KOR!

Af *Palle Vinther*

At »gå til kor« er for mange blevet et nærmest nødvendigt indslag i en stresset arbejdsuge. Det er en ugentlig aften hvor man både får sluppet af og tanket op.

Er man sopran eller bas, er man til noder eller er man helst fri, er tirsdag en dårlig dag og vil man hellere torsdag - ja, så er der under alle omstændigheder noget at hente på hjemmesiden www.koriaarhus.dk. Her informeres der om alle de mangeartede aktiviteter, som vedrører de næsten 40 kor under FO-Aarhus og det er også der, der søges nye medlemmer til korene.

Alle genrer - og alle dage

Og her er noget for enhver smag, genremæssigt. Der er kor med overvejende dansk eller nordisk repertoire, der er kirkelege kor, rytmiske, klassiske og

endelig mange uden egentlig afgrænset særinteresse: dem finder man under linket blandet repertoire.

Kor er noget man dyrker om aftenen, det er tydeligt, men til gengæld skulle det være muligt at finde den ugedag der passer. Sandsynligt er det også, at man kan finde et kor tæt på, for korene har hjemme mange steder i lokalområderne: Lokalcenre, sognegårde og kirker, folkeskoler og meget andet er inddraget til de musiske udfoldelser.

Professionelle amatører

Men tag ikke fejl, der er ikke helt frit valg på alle hylder, for

mange kor er så populære - eller prestigefyldte - at der er venteliste for at blive medlem.

Fælles for alle kor er nemlig, at de godt nok er drevet af musikalske ambitioner men næres ved et vist socialt element. Balancen mellem de to er meget variabel: visse kor er professionelle på den måde at selv om medlemmerne ikke lever af det, så har de en omfattende koncertvirksomhed og indgår i samarbejdsprojekter med professionelle orkestre. Det gælder fx Cantilena Koret og Local Vocal. Det var sidstnævnte, der i efteråret 2011 lagde en video ud på YouTube, der nu er blevet set 4,6 mill. gange.

Andre har måske lidt mere vægt på det sociale samvær, som fx Looney Tunes, der på tilmeldingssiden på fo.dk/kor/ skriver: »Forudsætninger: Et

godt øre, stabilt fremmøde og en seriøs indstilling«, men dog også med den sigende tilføjelse: »En lille stemmeprov er obligatorisk«.

Selvfølgelig er ambition også det der gør det hele interessant, men ambitionsniveauet kan sættes forskelligt.

På www.fo.dk kan man melde dig til næsten 40 forskellige kor og en halv snes orkestre. Alle aktiviteter gennemføres i et samarbejde med MOF (Musisk Oplysningsforbund) eller DRA (Den rytmiske aftenskole).

Ca. 1600 går til kor og ca. 600 spiller i orkestre, der enten er administreret af eller udbudt af FO-Aarhus.

SÅ ER DER IGEN LIV PÅ SAXILD STRAND

Det er noget af en institution, der nu er kommet tilbage. Seniorcentret Saxild Strand, der blev drevet af Aarhus Kommune, blev lukket i forbindelse med budgetbesparelser i 2010, men nu genopstår det i en lidt anden skikkelse men i de kendte, smukke rammer. Efter forhåndsinteressen at dømme har stedet været savnet.

Af Palle Vinther

Rådmand for Sundhed og Omsorg nedsatte i forbindelse med lukningen en arbejdsgruppe, der fik til opgave at komme med forslag til at udvikle og nytænke stedet som et brugerstyret tilbud for kommunens seniorer, og det er nu dette arbejde der er afsluttet. Der er nedsat en bestyrelse med skoleleder Torben Dreier som formand, og med en bevilling på to millioner om året og dækning af alle driftsudgifter har Aarhus Kommune vist, at man ønsker et sådant sted.

Det »nye« Saxild Strand

Henrik Woer fra FO-Aarhus er projektleder, og han har haft til opgave at realisere bestyrelsens visioner for stedet. Men hvori består så det nye? »Det nye ligger nok så meget i det organisatoriske, og det får nogle positive konsekvenser for indholdet«, siger han. »Tidligere var det Aarhus kommune der drev stedet med mange ansatte. Fremover er Saxild Strand en selvejende institution med en bestyrelse, hvor medlemmerne er repræsentanter fra forskellige virksomheder, foreninger og organisationer, der har meget kontante ideer om, hvad der skal være på stedet. Jeg har da også en klar fornemmelse af, at vores gæster især vil blive positivt overraskede, når de oplever, hvordan det tætte samarbejde, der er mellem centret og patientforeningerne, afspejles i de enkelte forløb. Der bliver ikke så mange fastansatte, til

gengæld er vi meget opmærksomme på at skaffe de helt rigtige medarbejdere til de enkelte ophold, så det altid er fagligt kompetente medarbejdere man møder«.

Bredt udbud

Det er forskellige typer af ophold på Saxild Strand. Der er de såkaldt almene ophold, men der er også mere specialiserede tilbud. Der er ophold målrettet osteoperosepatienter, stressramte, der er kultur dage for demente, og et ophold der henvender sig til kommende pensionister, for nu at nævne et lille udvalg.

Men hvad synes Henrik Woer selv, der er værd at fremhæve fra efterårskataloget? »Hvis jeg især skal fremhæve noget, så må det være de ophold der er i ferietiden, herunder de ophold der er for børnebørn og deres bedsteforældre. De opholdstyper er jeg stolt af at kunne præsentere. Jeg er også glad for det tætte samarbejde der er mellem Alzheimerforeningen og Saxild Strand og især de kultur dage vi gennemfører sammen. Det skal nok blive godt.«

Man kan rekvirere program eller foretage tilmelding på telefon 3050 4255 eller 8746 4500

Man kan se mere på hjemmesiden www.saxild-strand.dk

Bünyamin Simsek indvier solcelleanlægget sammen med Torben Dreier

Så er der plantet træer på taget i FO-byen. I al fald i en vis forstand, for mandag den 8. april blev FO-Aarhus' nystablede **solcelleanlæg** officielt indviet, da rådmand for teknik og miljø, Bünyamin Simsek, trykkede på knappen og dermed startede anlægget. Megavol A/S har projekteret og installeret første etape af solcelleanlægget for FO-byen, nemlig et 21,6 kWp anlæg på toppen af administrationsbygningen i Frederiksgade 78C. Kapaciteten svarer til knap fire parcelhuse, der i alt forbruger omkring 19.000 kWh om året, hvilket giver strøm til hele administrationsbygningen året rundt. Denne produktion giver en besparelse på minimum 293 tons CO₂ i anlæggets levetid. Eksempelvis svarer dette enten til at køre i 5,1 personbiler årligt, 8 flyturer fra Aarhus til New York -tur/retur årligt eller at plante 293 træer.

Saxild Strand blev officielt indviet den 13. maj. Det skete med taler af rådmand for Sundhed og Omsorg, Dorthe Laustsen, og bestyrelsesformand Torben Dreier fra FO-Aarhus. Sonni & Brian fra Musik og Medieværkstedet leverede musikken og der var mulighed for at få en rundvisning med projektleder Henrik Woer. Journalist Hans Henrik Pedersen filmede det hele og videoen kan ses på www.fo-aarhus.dk/nyheder

Traditionen tro løber **Verdensbilleder** af stablen dagen før grundlovsdag, altså tirsdag den 4. juni. Årets tema er USA, og det har Idébutikken valgt at bidrage til med et par Woodstock-dage (3. og 4.) juni. Det er hippie-dage, der vil omfatte aktiviteter i hele Frederiksgade og der vil blive både musik og mere stille aktiviteter som foredrag og workshops omkring nogle af de for den tid betydelige bevægelser: studenterbevægelsen, kvindebevægelse m.m. Hold øje med mere detaljeret program i dagspressen.

Så er det igen blevet tid for **Sculpture by the Sea**. Igen i år er FO-Aarhus med som sponsor af Sculpture by the Sea Aarhus og bidrager med sit beløb til den debatskabende del af arrangementet. Desuden har FO-Aarhus været formidler mellem kunstner Anja Franke og Megavol A/S omkring montering af solcelleanlæg, som indgår i hendes værk, en »interaktiv skulptur«: en stor ramme, hvor gæsterne kan sætte sig, lave en kop te og nyde udsigten ud over vandet, men det interessante er, at værket er drevet af solceller. Den 16. juni kl. 14.00 laver **Anja Franke** en artist talk, hvor hun fortæller om sit kunstværk. Herudover støtter FO-Aarhus 4 andre arrangementer. Se oversigten på www.fo-aarhus.dk under debatarrangementer.

FO-Aarhus har indgået kontrakt med entreprenørfirmaet JCN A/S om opførelse af en **ny undervisningsbygning** i hjertet af Aarhus. Der er tale om at erstatte en eksisterende bygning i gården bag Frederiksgade 78 med en ny fem-etagers bygning med undervisningslokaler og kreativt værksted. Bygningen opføres efter de nyeste krav til såvel indeklimate som energiforbrug, og brugerne kan se frem til at få erstattet de gamle og utidssvarende lokaler med nye, lyse og venlige lokaler, hvor der er taget store hensyn til såvel indeklimate som akustikforhold.

Ny undervisningsbygning i FO-byen. (Tegning)

Ude i Åbyhøj ligger Musik og Medieværkstedet. Det er et af flere socialøkonomiske projekter, der køres i samarbejde med FO-Aarhus.

Projektleder Brian Laurie og bandet »Verdens bedste rock 'n' roll band«

Medieværkstedet

Af **Palle Vinther**

Brugerne af værkstedet er voksne med varig nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne. De har behov for pædagogisk støtte i hverdagen og føler sig kun godt tilpas på små steder. For mange af dem er Musik- og Medieværkstedet den første arbejdsplads, hvor de er trygge og kan udvikle sig med et arbejde, der har deres interesse.

Ildsjælen på Musik og Medieværkstedet er projektleder Brian Laurie, engelsk af fødsel, men landet her i Danmark i 1969, og det er her, han har taget sin uddannelse som socialpædagog.

»Vi har omkring en snes deltagere og de arbejder med både medier og musik«, fortæller Brian Laurie. »Princippet er, at de skal klare det hele selv,

dvs. planlægge, strukturere og gennemføre de enkelte projekter, og jeg er ideelt set kun rådgiver og eventuel bagstopper hvis der sker noget. Vi har lige lagt sidste hånd på en serie på 6 musikerportrætter til TV2 og alt - indgåelse af aftaler, interviews, optagelse, klipning, redigering og så videre er helt deres eget arbejde«.

Et af de bands, der har udgangspunkt i Musik- og Medieværkstedet, kalder sig »verdens bedste rock'n'roll band« og består af nogle meget professionelle musikere, alle med nedsat funktionsevne.

En stærk udtalelse, ja, men der er også mange musikalske grunde til, at Jakob Jensen Band har turneret i Japan og Rusland tre gange, i Australien,

og igen og igen er blevet inviteret til at spille til koncerter og festivaler i mange europæiske lande, siden bandet opstod i 1989. Jakob Jensen Band har en fuld kalender og kan med forskellig besætning klare alt fra taffel-musik til familiefester til stadionkoncerter.

Der er dog et lille aberdabei i følge Brian Laurie. »De her mennesker er meget bedre, end den hyre de kan forhandle hjem«, siger han. »Det ærgrer mig, at så mange synes, at de ikke skal betale normalt honorar når de finder ud af, at de er med i et socialpædagogisk projekt, for alle medvirkende musikere, lyd- og lysfolk, roadier osv. yder en fuld professionel indsats.«

Og det har han ret i: gå ind og se dem på Youtube.com!

Musik og Medieværkstedet har været en del af FO-Aarhus siden 2011, hvor dets fortsatte beståen var truet af kommunale besparelser.

Al indtjening går til driften af værkstedet.

Jakob Jensen Band har sin egen hjemmeside: www.o-p-popcorn.dk, med billeder, musik, kontaktoplysninger m.v.

Brian Laurie selv er ved at lægge sidste hånd på sin bog, *Success'en Starter Her*, og den skulle være klar til udgivelse i sommeren 2013.

FO-Aarhus Fordi netværk handler om mennesker

NICOLAI I DIGITAL FORMAT?

Magasinet Nicolai er nu udkommet i 20 år som aftenskolens blad. Ganske vist i de første år under navnet Severin og så fra 1994 som Nicolai og stort set i den skikkelse det har nu.

Der er sket meget siden starten - både med vores kursister i aftenskolen, med os her på FO-Aarhus, og - ikke mindst - med teknologien.

Vi har i mange år satset på at bruge vores hjemmesider intensivt til at udbrede information om vores aktiviteter, og som et sted man også kan tilmelde sig. Det sidste har været populært: omkring 65% tilmelder sig aftenskolens kurser på vores on-line tilmelding.

Som man kunne læse i sidste nummer af Nicolai har vi yderligere udvidet den digitale satsning til at omfatte også Facebook. Vi har gjort det fordi Facebook giver langt bedre mulighed for aktiv kommunikation mellem brugerne end en hjemmeside. Vi har oprettet 13 Facebook-sider efter hvert af de temaer vi afholder kurser inden for, og vores erfaringer siden omlæggelsen i januar viser tydeligt, at

kursister og andre interesserede har taget denne nyskabelse til sig.

Tanken melder sig, om Nicolai som postomdelt, papirbaseret magasin også har set sine bedste år. Om man også kunne forestille en omlægning af Nicolai til et digitalt format. Det vil vi gerne høre din mening om. Vi vil derfor bede dig besvare 4 spørgsmål:

Gå ind på fo-aarhus.dk og følg linket »Nicolai-undersøgelse« på forsiden og udfyld formularen eller send os dine svar med mail (gerne med yderligere kommentarer) til nicolai@fo-aarhus.dk. Endelig kan du også klippe kuponen ud og sende den til os. Vi trækker lod om to flasker god rødvin til tre af de indsendte besvarelser. Svarfrist 1. juni.:

1. Læser du Nicolai?

- altid
- indimellem
- sjældent
- aldrig

2. Hvad synes du om indholdet

- interessant
- delvist interessant
- uden relevans

3. Vil du foretrække at læse Nicolai som et on-line magasin?

- Ja
- Nej

4. Vil du foretrække at få Nicolai tilsendt som et nyhedsbrev i din mail?

- Ja
- Nej